

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

KUTSESTANDARD

Rannakalur, tase 4

Rannakalur, tase 4 kutsestandard on aluseks kutsehariduse ja täiendusõppe õppekavade koostamisele ning isikute kompetentsuse hindamisele kutse andmisel.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Rannakalur, tase 4	4

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Rannakalur, tase 4 on oskustöötaja, kes tegeleb kalapüügi ja kala esmakäitlemisega. Lisaks on tema tööülesanneteks püüniste hooldamine, korrastamine ja nende püügiks ettevalmistamine, kalapüügiks vajalike tehniliste vahendite kasutamine ja hooldamine ning kalasaagi müügiks ettevalmistamine ja ladustamine. Rannakalur kasutab oma töös lubatud kalapüügimeetodeid ja -vahendeid. Ta järgib kalapüüki reguleerivate õigusaktide nõudeid. Rannakalur, tase 4 töötab iseseisvalt ja vastutab oma tegevuse eest vastavalt õigusaktide nõuetele.

4. taseme rannakaluri kutsetunnistus annab õiguse olla kantud kalurina kalapüügiloale vastavalt kalapüügiseaduses sätestatule.

Sisevetel töötavatele kaluritele kohaldatakse rannakaluritele esitatavad nõuded.

Töötamisel rannakalurina tuleb kasuks väikelaevajuhi tunnistus.

A.2 Tööosad

A.2.1 Püüniste korrastamine püügieelselt ja -järgselt

- 1.1 Püüniste ettevalmistamine püügiks
- 1.2 Püüniste korrashoid

A.2.2 Kalapüük ja selle vormistamine

- 2.1 Kalapüügikoha ja -aja valimine
- 2.2 Kalapüügiviiside valimine ja kalapüüniste kasutamine kalapüügil
- 2.3 Kalade esmakäitlemine
- 2.4 Kalapüügiandmete esitamine

A.2.3 Kalapüügi tehniliste vahendite kasutamine ja hooldamine

- 3.1 Võrgumasina kasutamine ja hooldamine
- 3.2 Vintside kasutamine ja hooldamine
- 3.3 Kalapumpade kasutamine (laevas või kail) ja hooldamine
- 3.4 Elektrooniliste seadmete (GPS, raadioside, kaardid jm) kasutamine ja hooldamine
- 3.5 Kalalaevade kasutamine ja hooldamine

A.2.4 Kalasaagi esmakäitlemine, müügiks ettevalmistamine ja ladustamine

- 4.1 Saagi koguse ja kvaliteedi määramine
- 4.2 Saagi sorteerimine
- 4.3 Saagi kvaliteedi säilitamine
- 4.4 Saagile lisandväärtuse andmine (väärimine)
- 4.5 Saagi müügiks ettevalmistamine
- 4.6 Saagi ladustamine

Valitavad tööosad

A.2.5 Juhtimine ja majandamine

- 5.1 Kaastöötajate juhendamine ja nõustamine
- 5.2 Töö korraldamine

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

5.3 Äriplaani koostamine ja tasuvuse arvestamine
5.4 Klientide ja koostööpartneritega lepingute sõlmimine
5.5 Müügi- ja turundustöö korraldamine
A.3 Töö keskkond ja eripära
Rannakaluri töö eeldab meresõidu ja üksiolemise taluvust, valmisolekut töötada põhiliselt välitingimustes niiskes ja märjas keskkonnas, kus võib ette tulla järske temperatuuride vahetusi. Töö on hooajaline ja võib toimuda puhkepäevadel, riiklikel pühadel ja vajadusel öisel ajal. Vaja võib minna käitumisoskust ekstreemsetes olukordades ning esmaseid pääste- ja esmaabioskusi veekogudel.
A.4 Töövahendid
Rannakaluri põhilisteks töövahenditeks on kalapüügivahendid, masinad ja seadmed ning muud vajalikud abivahendid.
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Rannakaluri töö eeldab suurt füüsilist ja vaimset koormustaluvust, keskkonnataluvust, koostöö- ja otsustusvõimet ning iseseisvust.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
Rannakaluritena töötavad tavapärastel inimesed, kellel on kutseharidus või kutseoskused on omandatud töö käigus kutselise rannakaluri juhendamisel. 4. taseme rannakaluril on tavapärastel vähemalt kolmeaastane kalapüügialane töökogemus ja vähemalt põhiharidus.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Kalur, rannakalur
A.8 Reguleerimised kutsealal tegutsemiseks
Kutsealal töötamiseks on nõutav rannakalur, tase 4 kutsetunnistus vastavalt kalapüügiseadusele. Täpsustus: rannakalur, tase 4 ja rannakalur II kutsetunnistused on võrdsustatud.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Rannakalur, tase 4 kutse taotlemisel on nõutav kohustuslike kompetentside B.2.1-B.2.4 ja B.2.6 (läbiv kompetents) tõendamine. Täiendavalt on võimalik tõendada kompetents B.2.5.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENSIID

B.2.1 Püüniste korrastamine püügieelselt ja -järgselt	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1) valmistab püünised kalapüügiks ette, arvestades püügikohta ja püütava kala liiki; 2) korrastab püünised (sh parandab neid) vastavalt püünise liigile, eesmärgiga säilitada nende kasutuskõlblikkus.	
Teadmised: 1) kalapüüniste liigid ja ehitus; 2) kalapüüniste püügivõime ja selektiivsus.	
Hindamismeetod(id): praktiline töö ja intervjuu	
B.2.2 Kalapüük ja selle vormistamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1) valib kalapüügikoha ja -aja, kasutades asjakohast kalapüügiviisi, elektroonilisi abivahendeid ning püütava kalaliigi eripära, suurust ja turuväärtust;	

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

- 2) valib kalapüügiviisid ja püügivahendid, järgides õigusaktide nõudeid ning kasutab püüniseid nõuetekohaselt, arvestades püütud kala nõudlust ja kasutamise eesmärki;
- 3) esmakäitleb kalad veekogul, arvestades püütud kalaliiki, selle kasutamise eesmärki ja toidu käitlemisele kehtestatud nõudeid;
- 4) esitab kalapüügiandmed nõuetekohaselt.

Teadmised:

- 1) tähtsamate püügiobjektide jaotumine, levik ja käitumine;
- 2) ohustatud kalaliigid;
- 3) püügivahendite ja -viiside liigitus;
- 4) toiduhügieeni ja -ohutuse nõuded;
- 5) kalapüüki ja toidu käitlemist reguleerivate õigusaktide (kalapüügiseadus ja selle alamaktid) nõuded.

Hindamismeetod(id): praktiline töö või simulatsioonülesanne

B.2.3 Kalapüügi tehniliste vahendite kasutamine ja hooldamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

- 1) kasutab ja hooldab igapäevaselt võrgumasinat, lähtudes ohustustehnika nõuetest;
- 2) kasutab ja hooldab igapäevaselt vintse püüniste pingutamiseks, kala laeva tõstmiseks, paadi kaldale tõmbamiseks jne, järgides ohutusnõudeid;
- 3) kasutab ja hooldab igapäevaselt kalapumpasid (laevas või kail), järgides kala kvaliteedi säilimist ja pumba kasutusjuhendit;
- 4) kasutab ja hooldab igapäevaselt (nt kaardipõhjade uuendamine) elektroonilisi seadmeid (GPS, raadioside, kaardid jm), järgides kasutusnõudeid ja -juhiseid;
- 5) kasutab ja hooldab igapäevaselt kalalaevu vastavalt vajadusele, järgides kala kvaliteedi säilimist ja õigusaktide nõudeid.

Teadmised:

- 1) kalapüügiks kasutatavate seadmete kasutamise ja hooldamise põhimõtted;
- 2) kalalaeva igapäevase hooldamise põhimõtted;
- 3) ohustustehnika põhimõtted (sh meresõiduohutus) seadmete kasutamisel.

Hindamismeetod(id): kirjalik ülesanne, praktiline töö või simulatsioonülesanne

B.2.4 Kalasaagi esmakäitlemine, müügiks ettevalmistamine ja ladustamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

- järgides toiduhügieeni nõudeid
- 1) määrab visuaalselt saagi koguse ja kvaliteedi, arvestades kala liiki;
  - 2) sorteerib saagi liikide ja mõõtude järgi;
  - 3) säilitab saagi kvaliteedi (jahutab, roogib jne);
  - 4) annab saagile lisandväärtuse (vääringdab saagi, eemaldades soomused, fileerides, suitsutades, soolates jms);
  - 5) valmistab saagi müügiks ette, arvestades kliendi soove;
  - 6) ladustab saagi, järgides õigusaktidest tulenevaid nõudeid.

Teadmised:

- 1) kalaliigid;
- 2) kala esmakäitlemise, säilitamise ja vääringdamise viisid;
- 3) toiduhügieeni ja -ohutuse põhimõtted.

Hindamismeetod(id): praktiline töö või simulatsioonülesanne

Valitavad kompetentsid

Täiendavalt on võimalik tõendada kompetents B.2.5.

B.2.5 Juhtimine ja majandamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

- 1) juhendab ja nõustab kaastöötajaid oma pädevuse piires;
- 2) korraldab vajadusel ettevõtte tööd (värbab töötajaid, korraldab personalitööd jne), lähtudes ettevõtte eripärasest;

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

- 3) koostab äriplaani ja arvestab tasuvuse, järgides turu nõudlust ja õigusaktide nõudeid;
4) sõlmib klientide ja koostööpartneritega lepingud, järgides õigusaktide nõudeid ja arvestades ettevõtte eesmärke;
5) korraldab müügi- ja turundustööd, arvestades turu nõudlust ja ettevõtte eesmärke.

Teadmised:

- 1) ettevõtluse alused;
- 2) klienditeeninduse põhimõtted.

Hindamismeetod(id):

praktiline töö ja intervjuu

Kutset läbivad kompetentsid

B.2.6 Rannakalur, tase 4 kutset läbiv kompetents	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) hoolitseb kalapüügil kala kui toidu kvaliteedi säilimise eest; 2) täidab ja järgib toiduhügieeni nõudeid (käte, riietuse, inventari jm puhastamine ja desinfektsioon); 3) tegutseb, kontrollides kulusid ja mõeldes kasumi, kahjumi ning lisandväärtuse mõistetes, teeb koostööd teiste kaluritega, jälgib ja hoiab oma töös kvaliteeti ning kasutab ressursse (keskkond, ühisvara, materjalid, aeg, energia jm) heaperemehelikult ning säästlikult; vastutab oma töö tulemuse eest; 4) hindab kalapüügiga seotud ohufaktoreid ja võtab kasutusele abinõud ohtude maandamiseks (mereohutus), järgides keskkonnohutuse, sh jäätmekäitlusnõudeid, töökeskkonna ja ohutusnõudeid ning kasutades isikukaitsevahendeid ja ohutuid töövõtteid; 5) annab õnnetusjuhtumi korral vältimatut abi, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist vastutavale isikule; 6) kasutab oma töös eesti keelt tasemel B1 (vt lisa 1 „Keelte oskustasemetete kirjeldused“). 	
<p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kutsealaga seonduvate (sh Euroopa otsekohalduvate) õigusaktide nõuded; 2) toiduhügieeni ja -ohutuse nõuded; 3) pääste- ja esmaabi põhimõtted veekogudel; 4) töökeskkonna ja tööohutusnõuded; 5) ergonoomika põhimõtted. 	
<p>Hindamismeetod(id):</p> <p>Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult kõigi teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.</p>	

C-osa Üldteave ja lisad

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	11-16052013-3.6/6k
2. Kutsestandardi koostajad	Andres Jagor, Eesti Mereakadeemia Eve Külmallik, Põllumajandusministeerium Lauri Laurent, Rannakalur Helgi Lunina, Eesti Kalurite Liit Liivika Näks, Keskkonnaministeerium Toivo Orgusaar, Eesti Kalurite Liit Katrín Pärn, TÜ EMI Kalanduse Teabekeskus Jaak-Velori Sadul, Maamajanduse Infokeskus Mati Sarevet, Eesti Kaugpüüdjate Liit Indrek Ulla, Keskkonnainspeksioon
3. Kutsestandardi kinnitaja	Toiduainetööstuse ja Põllumajanduse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	19
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	16.05.2013

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

6. Kutsestandard kehtib kuni	12.11.2017
7. Kutsestandardi versiooni number	6
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	6222 Sisevete- ja rannapüügikalurid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Coastal fisherman, level 4
Vene keeles	Рыбак прибрежного лова
C.3 Lisad	
Lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused	